

Nr 3.

Ankom till riksdagens kansli den 18 februari 1916 kl. 1, 30 e. m.

Andra kammarens första tillfälliga utskotts utlåtande nr 3, i anledning av väckt motion om skrivelse till Kungl. Maj:t angående ändring i villkoren för inträde vid under offentlig kontroll stående seminarium för anställning såsom lärare vid småskola och mindre folkskola eller såsom biträdande lärare vid folkskola.

I en inom andra kammaren av herr *Byström* väckt motion, nr 1, hemställes, att riksdagen ville i skrivelse till Kungl. Maj:t anhålla, det täcktes Kungl. Maj:t vidtaga sådan åtgärd, att »Kungl. Maj:ts nådiga stadga angående prövning vid under offentlig kontroll stående seminarium för anställning såsom lärare vid småskola och mindre folkskola eller såsom biträdande lärare vid folkskola den 28 maj 1897» måtte så ändras, att det vid här åsyftat seminarium gällande inträdesvillkoret: »begått Herrens nattvard» måtte utbytas mot det för folkskoleseminarium nu gällande inträdesvillkoret: »vara medlem av svenska kyrkan».

Med avseende på vad motionären anfört till stöd för sin hemställan, tillåter sig utskottet hänvisa till motionen.

De författningar, som i föreliggande motion huvudsakligen äro föremål för överbägande, äro följande:

Kungl. Maj:ts stadga för folkskollärareseminarierna i riket den 29 januari 1886,

Bihang till riksdagens protokoll 1916. 13 saml. 1 avd. 2 häft. (Nr 3.) 1

Utskottet.

Kungl. Maj:ts stadga för statens folkskoleseminarier den 3 juli 1914, och

Kungl. Maj:ts stadga angående prövning vid under offentlig kontroll stående seminarium för anställning såsom lärare vid småskola och mindre folkskola eller såsom biträdande lärare vid folkskola den 28 maj 1897.

Jämlikt ovannämnda stadga av 1886 (§ 32) fordras för inträde såsom elev vid folkskoleseminarium bland annat att ha »begått Herrens nattvard». Genom den 1914 utfärdade nya stadgan har detta villkor ändrats därhän, att i stället som inträdesvillkor stadgats att »vara medlem av svenska kyrkan».

Det är emellertid icke inträdesfordringarna för folkskoleseminarierna, som motionärens förslag avser, utan vissa fordringar för rätt att undergå prövning för anställning som lärare vid småskola m. m. Motionärens yrkande går nämligen därpå ut, att för sådan prövning måtte fordras att »vara medlem av svenska kyrkan», icke att ha »begått Herrens nattvard», såsom enligt hans uppfattning ovannämnda stadga av 1897 bjuder.

Motionären synes föreställa sig, att för inträde vid småskollärarseminarium gäller enligt denna stadga villkoret att ha begått Herrens nattvard. Men så torde icke vara förhållandet, ty dels gäller villkoret endast för undergående av prövning för anställning vid de läroanstalter, varom det här är fråga, dels kan det ifrågasättas, om detta villkor numera äger någon giltighet, alldenstund bestämmelsen härom hänför sig till 1886 års stadga, som i sin helhet blivit upphävd genom den nya seminariestadgan år 1914.

Då det emellertid visat sig, att missförstånd i denna fråga lätt kan ske, anser utskottet fördelaktigt, att den ifrågavarande bestämmelsen i Kungl. Maj:ts nådiga stadga den 28 maj 1897 kommer att tydligt hänföra sig till motsvarande bestämmelse i 1914 års seminariestadga.

Utan att ingå på motionärens utredning angående begreppen kyrka och frikyrka, vilken utredning icke har något inflytande på frågans bedömning, får utskottet på grund av det anförda föreslå,

att andra kammaren för sin del ville besluta, att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t måtte anhålla om sådan ändring i Kungl. Maj:ts nådiga stadga angående prövning vid under offentlig kontroll stående seminarium för anställning såsom lärare vid småskola och mindre folkskola eller såsom biträdande lärare vid folkskola

den 28 maj 1897, att det av bestämmelserna däri tydligt framgår, att som villkor för undergående av i denna stadga omförmäld prövning fordras icke att ha »begått Herrens nattvard» utan att »vara medlem av svenska kyrkan».

Stockholm den 15 februari 1916.

På utskottets vägnar:

NILS HELGER

Vid förevarande ärendes slutbehandling ha närvarit: herrar *Helger, Welin, Andersson* i Skrädene, *Andersson* i Milsmaden, *Stenudd, Lingström, Rydholm, Olsson* i Ramsta, *Bäcklund* och *Eronn*.
